

Nro. 10.

A' FELS. CSÀSZÀRNAK ÈS A. KIRÀLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÈBÖL.

*Indült Bétsböl, Pénteken Februariusnak 4 ik napján
1803 ik esztendőben.*

B é t s.

Eö Cs. Kir. Felsege, bútsuvévö audentziát adván az eddig itt vólt Szárdinai Királyi Követnek Gróf *Valaisnek*, ennek alkalmatosságával egy gazdagon kirakott piksiffel is megajándékozta ötet.

A' Stockholmi Kir. Udvarnál lévő Cs. K. követ Grof *Lodron*, azon hivatalban továbbra is megeröfittetett.

A' Toskánai Nagy és Fő Hertzégnek végképen lett kielegítettése után, és az itt lévő Spanyol Követnek többszöri közbenjárására, eö Cs. K. Felsege is meg esmérte mostanában a' Heturistai Királyt.

K

A' Würtembergi Hertzeghez forma szerént elküldetett már, mint értettük, a' hivatal szerént való jelentés, a' felől, hogy Választó Fejedelmi méltóságra emeltetett légyen.

Az itt lévő Császári Udvari Tanáts, most új-jontan azon nehézségeknek megvizsgálását vette elő, a' mellyek a' Würtembergi Hertzegi Udvar és a' Rendek között a' Frantzia háború vége felé elő fordúltak, a' mellyek közzé tartozik az is, hogy a' haza béli, fegyvert hordozó fiatalok, kik arra magokat csak a' háború végződéséig ajánlották volt, az alól felszabadittassanak.

Boldogúl ki múlt, Nagy Váradi Püspök Méltóságos *Konde* eö Excellentiája helyébe, Biduai Püspök és Egri Nagy Prépost ~~is~~ Kanonok eö N.gát méltoztatott Felsőges Urunk ezen Püspöki méltóságra emelni.

BCU Triest, Jan. 21. dikién.

Annak a' Dalmatziai hajónak szerentsétlen sorsa — melyről a' közelébbi posta napon irtuk vala, hogy a' kikötőhely szája előtt vasmatskákön állván, 's minden hajós legényektől oda hagyattatván, csak a' Kapitánnya a' feleségivel és egy fiatskájával egygyütt maradott volna meg rajta — annyira megillette az itt lévő *Plastara* nevü kereskedő ház' szivét: hogy 100 vertaranyot tett ki jutalomúl azoknak, a' kik nem csak eleséget vinni, hanem a' halál' torkából is ki menteni mérészlenék ezen szerentsétleneket. E' 13-dikban történt: még is nem vólt senkinek annyi tehetsége, hogy a' veszedelemben lévő hajóhoz 16-nál előbb el juthasson; midőn már a' Kapitánt a' maga kamarátskájában tsaknem minden érzékeny-

ségeitől megfosztatva, a' feleségit pedig a' fiatskájával egy függőpokrótzban feküve, találták.

Az a' szerentsétlen Amerikai Kapitány, kinek nem a' hajón lévő portékái, mint közelébről iró-bott vala, hanem tsupán a' hajója, mellynek más nap tsak a' dirib-darab dészkáit szemlélte a' habokon ufzkálni, betsültetett 200 ezer forintokra, Konzúlnak küldetett volt ide az Amerikai Respublikától.

P o s o n , Fébr. 1-ső napján.

A' hideg a' múlt szombaton itt is el kezdőd-vén, az ólta a' havas és zivataros szelvész segedel-mivel jobban jobban nevededik. Az utazók, élet-vezedelemmel is alig haladhatnak az országúton. A' fel felé jövő kereskedők, 8 napok alatt is alig verekedhetnek fel Pestről Bétsig. A' szekeresek három négy annyi bért kérnek, mint mászszor.

T e m e s v á r , Jan. 14 - dikén.

A' tél itt, kevés hóval ugyan, hanem megle-
hetős hideggel, tegnapelőtt álla bé, mellynek éppen
egy örvidenek szántóvetőink, mint a' múlt nyá-
ri és őszi hószfás száradtság után a' Nov. 9-dikén
bé következett esőzésnek örvidendeztek. Az, azt
tselekedte, hogy vetetlen maradott szántó földjei-
ket még bévethették: valamint szintén a' mostan el
következett téli hideg azt a' jó szolgálatot teszi,
hogy a' Novemberi és Decemberi esős lágy idők-
ben tsaknem szárba indúlt vetéseknek további ne-
vedések, mellyből sok kár következhetett volna,
a' hideg és hó által meg szüntetődik.

L e m b e r g , Ján. 19 - dikén.

Olyan hideg napok járnak itt leg kissebb lá-
gyulás nélkül 7-diktól fogva, a' milyeneket tsak

gondolni lehet. Ma a' 25-dik gráduson állott a' hidegmutató vagy hidegmérő. Már 32 meg fagyott embereket találtak rész szerént Lembergben rész szerént az országokon. Van a' borbéjoknak a' meg fagyott orrokkal, fülekkel, kezekkel és lábakkal elég dolgok.

Janow mellett egy erdőben két bujdokló vagy vándorló mesterlegényeket szaggattak széljel a' farkasok.

Török Birodalom.

Konstantzinápoly, Dec. 31-dikén. Az *Alexandriából* érkezett, hivatal szerént való leg újabb tudósításokból értjük, hogy óda 9 *Anglus* hajók kötöttek légyen ki, mellyekről azt remélték, hogy az *Anglus* sereget akarnák fel venni és onét el vinni: de nem így ütött ki a' dolog; mivel hogy egy *Anglus* tizt *Alexandriából* ez előtt tsak harmad nappal ide érkezvén 's a' *Porta* Ministereivel; a' *Generál Stuarttól* hozzájok hozott leveleknek általadások után, tanátskozásokat tartván, az ólta olyan hír kezdett szárnyálni, hogy az *Anglus* katonaságnak *Egyiptomból* leendő eltávozás, még nem egy hamar fog meg esni.

Az itt lévő *Orosz Követ* hathatós közbenjárására, megengedte végezetre a' *Porta* a' *Nápolyi* és *Hollandiai* kereskedő hajóknak is a' *Fekete tengerre* való szabad bévevezést; oly feltétel alatt mindazáltal, hogy tsak az *Orosz* kikötőhelyekben jelenhessenek meg: a' *Törökök* kikötőhelyeikbe pedig azért nem engedheti meg sem a' bévevezést, sem pedig azt, hogy ezekben *Konzulokat* tarthassanak, mivelhogy már meg határozta, hogy tsak a' *Fran-*

tziák és Anglusok birhaffanak ilyen megkülömböztetett juffal,

Frantzia Respublika.

Paris, Jan. 18-dikán. — Fontenay nevü Rouen várossa béli Polgármesterhez ilyen iráft küldött az Első Konzúl: — „

„Polgár Fontenay, Polgármester! Megelégedéssel szemléltém a' Roueni fábrákáknak virágzásokat. Megelégedésemre szolgált az az érzekenyiség is, mellyel a' Roueni lakosok hozzám viseltettek. Én egy tisztelet' tzieréül szolgáló nyakbavetöt (pantalért) küldök néked: Akarom, hogy te ezt viseld, hadd vehessék észre ebböl a' Roueni lakosok azt a' megelégedést, mellyel én az ő hozzám viseltetö érzekenyiségeket fogadtam, és hogy te hozzád mi némü hajlandósággal viseltem. —

BCU Cluj / C. „Bonaparte, Első Konzúl.

Irták némelyek a' napokban, hogy az Első Konzúl talám nem soká Konzuli Felség nevezetet fogna fel venni — hanem ez az újságtsak akkor lesz el binni való, minekutánna a' Megtartó Tanáts Kantzellariussa, miat *Senatus Consultum-ra*, rá üti a' nagy petsétet. — Olyan újságirók is vannak, a' kik azon török elméjeket, miként egygyeztethessék meg a' Bonaparte által minden nap gyakoroltató hatalmat, a' Respublikai nevezettel? — Akár egygyeztethessék meg ezeket az újságirók egymással, akár ne: töllök ez iránt senki nem kérd tanátsot.

Még az Erdem-Legióról sem jött ki a' *Senatus-Consultum*: hanem minden orán váratik. — E' nem egyéb, hanem egy tsupa Erdem-Rend (Ordo). — Három féle rangú tagjai lesznek. Az el-

ső ranguak egy tsillagot hordoznak mejjeiken, és láiblijokon (mejjrevalójokon) veress pantlika lefzsz. A' második ranguak tzimere tsak a' veress pántlika lefzsz tsillag nélkül; a' harmadik ranguaké pedig egy kerelzt, mellyet három színű pantlikán köntöflök gombjukáról függve fognak viselni.

A' *Roueni* Könyörületes Apátzáknak, a' közönségesen *Ernemonti* nevet viselő klastromot vilzfza adatván az Országlószék, meg parantsólta nékik, hogy a' falusi nép iránt folytassák könyörülő foglalatosságait; 's közönségesen a' könyörületesség minden azon munkainak gyakorlásához, mellyre magokat fundáltatások törvényei szerént el szánták, 's mellyeket ennekelötte gyakoroltak, ismét fogjanak hozzá.

A' Párisiak nem érthetik mit teszen a' Hollandiai levelekben ez a' kifejezés, hogy Párisból nem soká fontos hírek foguának hallattatni. — Azt sem foghatják meg sokak, hogy Frantzia ország' belső részeiről mi okra nézve indultak legyen meg feles számú fegyveres seregek Hollandiai felé. Ide járúlnak az egy idő óta rebdeső sok közönséges hírek, mellyek még sokkal megmagyarázhatatlanabbak. — A' mai időben drága a' jó magyarázó Újságíró!

Azt mondják, hogy Generál *Moreau*, a' kit az újságírók a' napokban Frantzia ország Marschaljává neveztek; máig sem akar az úgy nevezett Betsület- vagy inkább Erdem-Legióba, bé lépni.

Megjegyzésre méltó, hogy a' Párisban tartózkodó sok Anglus vendégek, néhány napoktól fogva szemlátomást kezdenek innét hazájokba vilz-

fza takarodni. Némelyek ezt, a' Frantzia és Anglus Országlófzékek között való egygyeffég' állandóságához lehető kevés reménségnek tulajdonítják. — Páris és London között szünetlenül jönnek-menek egy idő óta a' Kurirok, melly azt jelenti, hogy sürgető környülállások adtak elő magokat.

Párisban egy fűszerfzámáruló özvegy polgár, rettenetes gyilkosságot követett el. Két leányai voltak, kikre az annyokról feles örökség maradván, nagyobbára az apjuk is az övékből élt. Eljövén egyfzer az idő, hogy a' nagyobbik férjhez mennyen, nem szivellhette az apja, hogy a' leány részit, melly valami 60 ezer Livrákból állott, ki kelljen adni: tehát el tökélli magában, hogy édes gyermekit méreg által ki öltsa a' világból. Egy reggel tehát egérvét a' leánya kávéjába — a' fzerentsétlen el veszi a' findzsiát atya kezéből 's egy idő mulva rá jön a' rettenetes kinlódás. Az ifjabb leány szalad az apjához és kéri, hogy ontsön theát kinlódó testvére enyhítésére. A' fene állat (mert atyának nem lehet nevezni), el készíti ugyan a' theát, de hogy tzélját annál bizonyosabban el érhesse, abba is egérvét teszen, mellyet a' fzerentsétlen meg ívván, nem soká ki mult. Az ifjabb leány, a' ki a' theát, mikor azt a' nényinek oda adta, megkostólta volt, hasonló képpen szenvedni kezdett belső részében. A' bűnös atya annyira üzte a' szemtelenséget, hogy már ekkor borbé után küldött — kinek el érkezésével, szomorúságát tettetvén, beszéli, hogy melly véletlenül fosztatott volna meg nagyobbik leányától, 's hogy a' kisebbik is melly veszedelmes környül-

állások között volna. Az ifju leány fájdalmait tsakugyan nem soká el tsendesítette a' borbe:hanem a' nagy lármára és sikoltozásra a' szomfédok öfzfje szaladván, 's ennek felette a' szolgáló szavaiból valami gyanakodásra alkalmatosságot vévén, a' borbénak is meg jelentették gyanakodásokat, a' ki akkor mingyár hírül adván a' történetet a' Politziának, a' leány felbontatott; a' bé adatott méreg meg találtatott, 's a' bűnös atya azonnal elfogattatott.

Az *Iseré* Departamentomában is esett egy erőszakos, de más nemű halál, a' melly mindenkor bé illene egy Románba. Egy Lyonból jövő jó ruhájú ifju, hogy tzéljában valakitől meg ne akadályoztásson, el tért a' nagy útról egy magános völgybe, a' hol nem soká meleg vérében hanyotán feküve 's piftoiyát, mellyel magát agyon lötte jobb kezében tartva, találtatott meg. A' piftoiyobis az álla alatt ment bé és a' koponyáján ment keresztül. A' másik piftoiya meg töltve mellett hevert, 's egy ilyen foglalatú irás vólt rá téve: — „

„Én tisztefféges atyáktól vettem fzármazásomat Lyonban: és nem viseltem soha hozzájok méltatlanul magamat. Kérem azokat, a' kik az utólsó szolgálatot fogják hozzám mutatni hogy engedjék meg a' sirba vinni magammal egygyütt a' nyakamon lévő kötöt. Lehet, hogy ha az, kinek fején azok a' hajszálak nevekedtek, mellyekből a' készült, nem lett volna, talám el vártam volna természeti halálomnak eljövételét: hanem, mivel az ólta, hogy a' halál az ő életinek fonalát elszakasztotta, semmi nyugodalmomat nem lelem „

nem látok egyéb boldogságot, hanem csak hogy utánna mennyek. A' szüléimet tudósítottam fel tett szélom felől, 's tetszésekre bízom, hogy meg-
hídegült tétememet akár vizsgálja kérjék, akár ne. Csak ez az egy határoz arra, hogy el titkolt ne-
vemem csak ezen két betűk által jelentsem AB."

Elba szigete a' több körülette lévő aprókkal egygyütt, a' milyenek Caprája, Monte-Christo, Pianosa, &c, a' mellyek a' Hetruriai Király által engedtetek a' Frantzia Respublikának, egy Konzuláris rendelés szerént egészen Frantzia lábára állítottott. Az ott lévő kikötőhelyek 's a' száraz része is ezen szigeteknek, felszabadítottak a' vámok alól, a' Frantzia nyelv taníttatása különösen parantsóltatik az Oskolákban. — A' lakosok száma ezen szigeteken mind egygyütt 13,750-re tétetik. —

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A' minden féle étel-ital-árúlok' házaikat szorgalmasan kezdi vizsgáltatni Párisban a' politzia. Minden meg romlás bor, etzet, liszt, hús, olaj, 's egyéb e' félék, a' nép' szemeláttára a' Sequana vizibe öntetnek, mellynek igen örvend a' község.

Nagy Britannia.

A' *Sun* nevű Londoni újság nem egygyez a' Párisiakkal az új háborútól való félelem dolgában, a' kiminekutánna az Europai nagyobb Hatalmasságoknak jelenvaló állapotjokat rendre meg vizsgálta volna, azt a' következőt hozza ki, hogy nincs mit tartani a' békeségnek felbészakadásától: — „

„Az Europai Hatalmasságok, úgy mond, többire megunták a' hozsan tartott hadakozást: Az Orosz udvar, Dánia, és Svétzia, mintha egészen

el felejtették volna a' *tengeri neutralitást* illető kérdést, szót sem tesznek rolla. Az Orosz Követ' Gróf *Woronzoff* Londonba való visszátérése, azt jelenti, hogy a' Császár egygyeűségben kíván lenni Nagy Britanniával. Az Orosz Birodalom igen sokat tehet a' békeűség'állandóságára. Csak az szolgálhat Nagy Britanniának bizonyos kezesűgűl Málta szigete függetlenségének bátorsága felől. A' *Sándor* Császár ereje és hathatos közbenjárása, végre hajtathatja az Amiensi Alkunak minden feltételeit.

„Prufszia állandó a' maga egyűzer fel vett neutralitása mellett; 's bajoson engedi magát attól el vonattatni. Még a' Frantzia ország nevedése is, bár akar mi fontos legyen az, bajoson okoz a' Berlini udvar neutralitásaűgában valami változást, 's még annál is bajosabban veheti ezt arra, hogy erette, t. i. a' Frantzia Respublikáért, valamely hathatos lépeűt tegyen.

„Angliának nem tanátsos a' mostani környűllások között semmi Szűvettsűgre lépni a' szárazon lévő Hatalmassűgok közzűl egyűgyikkel is: hanem, ha tsakugyan szűksűge lenne szűvettsűges társra, leg inkább az Orosz birodalommal való öűzfűzfűzetkeűzés egyűyezne meg jelen való állapotűjával. Igaz a', hogy az Amiensi Kűtűstűl fogva a' Frantzia orszűglűszűk tselekedett a' félűket, mellyek nekűnk nyughatatlansűgot okozhatnak, de a' mellyek tsakugyan nem adnak nekűnk jűűt háborűkeűzűsűre. A' mi Ministereink senkinek nem fognak sem a' panaszra sem a' félűelemre okot szűlgáltatni: hanem, más felől minden megtámadtatűűt bátran visszű vernek, 's még is mindent el kerűlnek, a' mi háborűt okozhatna.”

Batava Respublika.

Amsterdam, Jan. 15-dikén. Ezen Respublika' Direktoriuma tüzes üldözője a' könyv' utánnyomtatóinak (Nachdruckolóinak), vagy az olyan embereknek, a' kik a' helyett, hogy magok irnának, vagy ahozértő munkás dudósoktól derék kézírásokat vásárolnának, 's azokat nyomtatnák ki, inkább a' másoktól kinyomtatott kész könyveket adják ki újra. Egy hathatós projektomot terjesztett ezen Directorium Hágában a' Törvényhozók' eleibe, megerősítés végett, mellynek ezek a' főbb pontjai: Az utánnyomtatásra hatalmat senkinek nem kell adni. Ellenben attól, a' ki valamely könyvet, akár egészben, akár summázva, akár eredeti munka akár fordítás legyen, mint utánnyomtató le nyomtattat, büntetésben nyomtatványait el kell venni, és a' tulajdonosnak kell adni. Ennekfelette az első rajtataláltatáskor 250 — a' másodiksorikor 500 exemplárok' árát tartozzon az utánnyomtató, büntetésben fizetni. Ha harmadiksor is rajta érik, akkor küldetessék ki a' Respublika' földjéről.

Azon Frantzia fegyveres népnek elindulását, a' melly innét a' Gen. *Viktor* vezérlése alatt Louisiana felé akart minden órán clevezni, a' bé következt nagy hideg egy ideig meg akadályoztatta. — A' Waal, Maas, és minden más nagy vizeinket, jeg borította el. A' Texel is tele jéggel. — Nem tsak fegyveres, hanem egyéb munkás népet is szállittat a' nevezett, nagy, de még igen pufzta és miveletlen tartományba a' Frantzia országlófzék. — 130 afzszony emberek, és 200 gyermekek vannak az elmenők között. — A' tar-

tomány' fő Itélőbirájává azt a' *Job-Aimè* nevű volt Képviselőt nevezte ki az Első Konzúl, a' ki Pischegrüvel *Cayennében* egy darabig számkivettetését szenvedett, hanem az után szabadságát visszanyerte.

Lassan lassan ezen Respublika' lakossai közzé is lépdegelnek vissza az ösi rendtartások és szokások, mellyeket az egynéhány elmúlt éftendő béli vizontagságok számkivetésbe küldöttek vala. Az ugy nevezett Municipalitások helyett ismét városi Tanácsok, 's ezekben sok olyan tisztviselők találatnak, kik a' Helytartói időben ugy nevezett Régens nevezet alatt szolgáltak; 's azon jofzágokról való *Ur* nevezetet vették fel, mellyek birtokaikban vannak. — Itt Amsterdamban egy hirdetését tétetett az Országglófszék közönségesfé, melly által a' régi *Tzékokat*, mellyek a' revoluczió alatt eltörlödtek vala, a' magok jussaikba vissza tévén, ismét semmi mélterséget nem üzhet és semmi manufaktúrát 's fáabrikát nem tarthat senki, a' ki a' régi Tzékoknak tagja nem volt, vagy azoknak törvényeik szerént, most bé nem áll.

Orosz Birodalom.

Pétersburg, Jan. 4-dikén. Ő Császári Felsege olyan rendelést tett, hogy szélesen kiterjedő Státuffainak számokra egy új Törvényes Könyvet készítsenek; a' mely végre, mufta vagy követő példa gyanánt a' Prufsziai Törvényes Könyvet fogják fel venni.

Az Orosz tartományokból a' Szenátus eleibe érkezett, halottak és kereszttettek' laistromjok szerént, azokban mind egygyütt 1,179,476 fű és

afszony gyermek születettek, és 726,271 mind két nemen lévők haltak meg az 1801-dik éftendőnek lefolyta alatt. Mely fzerént a' születettek száma 453,205-tel haladván feljül a' halottakét, következik, hogy az Orosz Birodalomban csak azon egy éftendő alatt majd fél millióval nevededett a' nép massája.

Az Oroszok hofszúéltüségekre nézve azt jegyzik meg, hogy 91 éftendöt, 258 — 92-töt 345 — 93-mat, 220 — 94-gyet 170 — 95-töt, 408 — 96-tot, 178 — 97-tet, 162 — 98-tzat, 211 — 99-tzet, 204 — 100-at, 216 — 101-gyet, 37 — 102-töt, 32 — 103-mat, 14 — 104-gyet, 17 — 105-töt, 32 — 106-tot, 7 — 107-tet, 10 — 108-tzat, 5 — 109-tzet, 9 — 110-zet, 15 — 111-gyet, 1 — 112-töt, 1 — 113-mat, 1 — 114-gyet, 2 — 115-töt, 12 — 116-tot, 2 — 117-tet, 1 — 120 szat, 12 — 121-gyet, 2 — 123-mat, 1 — 124-gyet, 1 — 125-töt, 2 — 128 tzat, 2 — és 130-tzat 4 emberek éltek az 1801-dö béli halottak közzül.

Olafz Ország.

Málta szigetéről hiteles kútföböl érkeztek a' következendő leg újabb tudósítások: — „

„A' *Málta* szigete béli AnglusKomendáns, trombita szó mellett hirdettette ki, hogy egy Frantzia is, a' ki ennekelötte a' *Máltai Rendnek* tagja volt, a' Rend' tzimereit többé hordozni ne mérészelje, mert különben el fogattatik. Ezen parantsolat-hoz képpelt, mellynek az *Amiensi Kötés* a' fundamentoma, már 14 Frantzia származasu *Máltai-Ritterek* tették le a' Rend tzimereit.

A' Nápolyi 2 ezer emberekből álló katonaság, melly ezen szigetnek általvételire jött ide, még mind a' fő várason La - Valettán kívül lévő kázfármában tartózkodik, 's a' várasban csak fegyver nélkül járhat széljel. Tsak a' Komendánsnak Hertzeg Pantelerianak szállásán állnak fegyveresen frázását néhány Nápolyi katonák. Az eltávozásra még eddig tsak kézzületet sem tesznek itt az Anglusok.

Nápoly, Jan. 4-dikén. A' Siciliai tudósítások szerént, az *Aetna* hegye, minekutánna már valami 30 ezrtendőtől fogva tsendesen viselte volna magát, ismét fel háborodott, és véghetetlen tüzet és moslékot hánt ki. Miként bánt most a' szomszédjaival, a' *Catania* várossa béli lakosokkal, még nem írják; valamint szintén egyéb környüállásokról sem emlékeznek, a' mik ezt a' nevezetes természeti történetet ez úttal követhették. — Ezt a' *Catanea* nevü váraft, melly az *Aetna* hegye' töviben a' Siciliát Nápolytól el választó szoross tenger partján fekszik, 1669-ben is meglátogatta volt a' hegyből ki folyó tüzes moslék, 's főbb utzáit ugy elborította, hogy sok házak lakhatatlanokká lettek volt. Hanem a' lakosok azután valami 10—15 ezrtendőkkel, ismét egész bátorsággal rá építeftek a' megkeményült tüzmozlékra, mellynek közönséges neve *lava*. A' város lakosainak számát valami 30 ezerre teszik. A' ritkaságon kapó utazók innét szoktak fel jární a' hegyre.

Elegyes Dolgok.

Hága Jan. 19-dikén. Itt minden vizek úgy

el fagytak, hogy az Országglófszéknek különösen kellett a felől gondoskodni, hogy a' vizen való járás-
kelés egészlzen félbe szakadván, a' várasiak fo-
gyatkozást ne szenvedjenek eleség dolgában.

Stockholm, Ján. 7-dikén. Itt olyan rend kí-
vül való hideg tél van, hogy a' strázsákat min-
den fertaly órában változtatni kell.

Lausanna, Ján. 8-dikán. Azon részéből Hel-
vétziának, melly *Wadlandnak* vagy Frantzia
Helvétziának neveztetik, 10—20 éfztendők alatt
sok emberek el eveztek minden felvehető vagy-
onaikkal Északi Amérikába, 's nevezetesen ezen
Respublikának *Kentuki* nevü tartományában tele-
pedtek meg, a' hol egy egész Koloniát formáltak
Új-Szölöhegy nevezet alatt. Valami 4 éfztendők
alatt, a' revoluzió vízfzontagságai miatt ismét 'sok
százak költöztek el ugyan oda a' nevezett tarto-
mányból, kiknek állapotjokról igen jó hír érkez-
vén nem rég, ez indította fel gyanítható képpen
közelébről azon Baseli Kánton béli lakosokat is,
kikről már emlékeztünk, az oda való bujdoklásra.
— Azt tartották ennekelötte, hogy a' szöllő nem
teremne jó bort Északi Amérikában: hanem ezen
oda származott Helvétusok már megmutatták, hogy
ott is terem, tsak jól műveljék.

Az *Inn* mejjékiről Jan. 19-dikén. — „Minek-
ntánna a' Frantzia országglófszék és az Auszriai
Ház között a' Toskánai Nagy Hertzeg kielégítte-
tése egy különös Alku szerént meg állttatott vól-
na, *Passau* városát a' Cs. Királyi lovasság és az
ágyúzó, 15-dikbeu oda hagyták: és 22-dikben a'
gyalogság is el útazik önnét. — A' Bavariai Vá-
lasztó Fejedelem nem eszközölhetette ki Párisban,

hogy a' Toskánai Nagy Hertzegnek pótolásúl adott *Eichstaedti* Püspökség helyett, *Augsburg* és *Norimberga* városaik, néki adódjanak. Az Első Konzúl nem áll el azon első határozás mellől, hogy a' meghagyatott 6 Imperiális városok, állandó képpen meg maradjanak.

Florentzia, Ján. 16-dikán. Ezen hónap 9-dikén a' Vesuvius hegye is igen hozzá kezdett a' füstölgéshez, a' melly jelenés mindenkor a' következendő tűzkiütésnek előpostája szokott lenni. — Lord Hamilton az alatt, míg Nápolyban Követségi hivatalt viselt, 33 versben ment fel a' Vesuvius hegyére, és egy olyan munkát készített és adott ki rólla, mellynek árra 50 species arany; szépen le fejtette e' ki omló tüzet és lávát.

Berna, Jan. 21-dikén. A' Párisból jött legújabb tudósítások szerént, úgy volt a' rendelés, hogy az ott lévő Helvétziai egész Konzúlta, az nap; magának az Első Konzúlnak előlülése alatt tartsa végső ülését, mellyben Helvétziának jövő állapota határozodna meg. — Az után *Röderer* és *Demeuniers* Státus-Tanátsosok gyanitható képpen Helvétziába fognak küldödni, hogy ennek állapotját végképpen el intézzék.

Studtgárdt, Jan. 27-dikén. Párisból érkezett levelek után erőssítik némelyek, hogy az Első Konzúl egyenesen kinyilatkoztatta volna, hogy a' Rénus vizinek egészfen szabadnak kell maradni, min a' Lünevillei Alku kívánnya, minden vámtól: melyre nézve a' Német Birodalom Fő Kantzellariussának fizetéséből még hátra lévő 350 ezer Forintoknak, más segedelem-kütföből kell kieléni.